

Автор: Зотова Галина Вячеславовна

Книга: Ылтӑнту

Сказка: Хӗл Мучие сыватрӗс

Çӗнӗ. çул уявӗ çывхарать. Пур çӗрте те капӑр ӗлкӑсем лараççӗ, асамлӑ çутӑпа йӑлкӑшса уява килме йыхӑраççӗ. Илемлӗ кӗвӗ янӑрать, чӑраш çинчи çутӑ çӑлтӑрсем пӗр-пӗринпе куç хӗсмелле выляççӗ.

Хӗл Мучи кучченеçлӗ хутаçне хатӗрлесе хунӑ ӗнтӗ, çил çунатлӑ урхамахӗсене кӗлсе тӑратнӑ. Анчах шӑпах çула тухас умӗн йывӑр хутаçне çӗкленӗ чух сывлӑш. пӗлӗннипе вӑл кукленсе анать. Утма тӑрать – утаймасть, ури çине те пусаймасть. Мучи вара майӗпен шуса хӑй вырӑнӗ çине çитсе выртать, тӑнне çухатать. Урхамахӗсем ӗнтӗ. тахçанах хуçине кӗтеççӗ, çула тухма вӑхӑт çитнине пӗлтереççӗ. Анчах Хӗл Мучи тухмасть те тухмасть. Çакна кура урхамахсем пӗтӗм вӑрманна ян янратса кӗçенсе яраççӗ:

– Хӗл Мучи! Çула тухма вӑхӑт!

Урхамахсем кӑштах кӗтнӗ хыççӑн каллех кӗçенеççӗ, хуçине чӗнеççӗ. Хӗл Мучи çаплах курамасть, сассине те памасть. Лаща кӗçенӗвне илтсе пӗр пӗчӗк çил ачи вӗçсе килет, Хӗл Мучи патне кӗрет. Вӑл вырӑн çинче чирлӗ выртнине курсан çил ачи часрах каялла тухать, пӗтӗм вӑрман илтмелле сасӑпа йӗрсе ярать:

– Хӗл Мучи чирленӗ, ӑна пулӑшма васкӑр!

Кайӑк сассипе вӑрманти мӗн пур чӗр чун вӑранать, Мучие пулӑшма васкать. Чи малтан упа утаман хӑй шӑтӑкӗнчен йӑраланса тухать, пӗр пичке пыл йӑтса пырать. Вӑл Хӗл Мучие пылпа чей ӗçтерет. Кашкӑрсем аш-какай, пӑлансем витрепе сӗт, пакшасем майӑр та сырла-кӑмпа, тилӗсем чӑх илсе пыраççӗ. Кашниех хӑйӗн çимӗçӗпе Хӗл Мучие сӑйласшӑн, чиртен сыватасшӑн хыпкаланаççӗ. Акӑ ӑна сӗт вӗретсе ӗçтерчӗç, мунча хутрӗç те старикӗн шӑм-шакне милӗкпе çапса сиплерӗç, ӗшӑ çу сӗрчӗç. Хӗл Мучин йывӑр хутаçне те кӑштах çамӑллатаç терӗç – унти канфет-пӗремӗке илсе вӑрманти пӗчӗк чӗр чунсене хӑналарӗç.

Нумай пулчӗ-и, сахал-и, Хӗл Мучи ура çине тӑчӗ, хӑйне сыватнӑшӑн тусӗсене тав турӗ. Акӑ ӗнтӗ вӑл урхамахӗсем çине ларчӗ те инçе çула тухса вӗçтерчӗ.

Тусӑмсем, кӗтӗр пурте Хӗл Мучие! Вӑл Çӗнӗ çул уявӗ ячӗпе саламлама пурин патне те çитет, унӑн пысӑк хутаçӗнче кашнин валлиех тутлӑ кучченеç пур!